

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: 7271

Deres ref.:

Dato: 28. oktober 2012

Hvorfor dette fugler fra storhavet ned i Oslo?

Igjen har vi opplevd at fugler fra storhavet, denne gangen lomvi, faller ned i Oslos gater og vann. Turen deres hit er siste kraftanstrengelse før mange av dem dør. Hvorfor hender dette?

Lomviene vi kan treffe på i Osloområdet stammer nesten utelukkende fra kolonier langs kyst og øyer i Nordsjøen, spesielt Helgoland og Skottland. Matmangel i hekke- og oppvekstområdene tvinger fuglene til å søke seg til nye områder for å finne føde. Normalt tåler sjøfugl både kuling og storm, men i svært avmagret tilstand føres de lettere med vinden.

Høsten 2007 ble byen vår invadert av en annen sjøfuglart, alke. Dens viktigste matkilde, fisken tobis, også kalt havsil, var blitt borte mange steder. Flere havforskere hevder at planktonorganismen raudåte, som tobisen lever av, ikke tåler den påviste raske temperaturøkningen i havet.

Økosystemene i Nordsjøen og Skagerrak er i endring

Nå registrerer forskere at også rekruttering av torskefisk, som er viktig føde for sjøfugl, svikter flere steder. Overfiske har blitt nevnt mange ganger, men selv om det kan være en reell trussel er det ikke nødvendigvis hele sannheten. Årsaken til at både sil og torskefisk er i tilbakegang kan med høy sannsynlighet også skyldes plutselige endringer i planktonsammensetningen, som følge av temperaturøkning. I tillegg har vi økt avrenning av næringsstoffer fra overgjødning i jordbruket. Slike endringer i et økosystem skjer uten forvarsler, og kan lett få katastrofale følger.

På tross av redusert tilførsel av næringsstoffer de senere år fortsetter den svake rekrutteringen for tobis og torskefisk i Skagerrak og Nordsjøen, selv om mengden fisk varierer noe fra år til år. Sjøfugl som i store antall blåser inn over indre Oslofjord er en indikasjon på at det opprinnelige økosystemet i sjøfuglenes hekke- og oppvekstområder i Nordsjøen kan være alvorlig truet.

Kan sjøfuglene i Oslo og Akershus klare seg?

Selv om mange sjøfugler dør som følge av sult, eller sykdom som følge av avmagring, er det fortsatt håp for hvert individ som er i live. Lomvien er en sterkt truet art. I enkelte kolonier har nedgangen vært mer enn 90 prosent de siste 30 årene. Vi må derfor hjelpe så mange vi kan.

En lomvi kan normalt lette fra bakken, men de fuglene som bokstavelig talt detter ned i Oslo er for avmagret til å orke å fly videre. Kommer de ikke ned til sjøen, eller i det minste til et fiskerikt vann, vil de dø.

Hva kan man gjøre?

Finner man en forkommen lomvi bør den tas hånd om. Det er ikke farlig å ta på den. Putt den i en eske, en pose eller rett og slett innenfor jakka. En fugl som har det mørkt rundt seg, vil holde seg mer i ro og bli mindre stresset. Det enkleste tiltaket er å frakte den tilbake til sjøen og slippe den uti vannet. Er den sterk nok, får en håpe at den finner føde og overlever. Slippes fuglen i et lite ferskvann eller en bekk, kan fuglen dø når vinteren kommer og vannet fryser. I havet har den størst sjanse for å overleve!

Hvis mulig kan en også ta med fuglen hjem og fore den med fersk fisk. Det er tillatt å hjelpe ville dyr, men man har ikke lov til å beholde fuglen over tid. Fisken den får må være fersk, og ikke salt, krydret eller i lake eller olje. Skjær gjerne fisken i strimler først, så bruker fuglen mindre energi på å få i seg maten. Fet fisk gir mer næring. Sild og makrell er bra, men all type fersk fisk er bedre enn ingen fisk. Det er *kun* fisk som gjelder, all annen type mat kan være skadelig!

Fugler som er sterkt avmagret kan være dehydrert og vil kanskje ikke ta til seg føde. Prøv da å åpne nebbet og hell ned en teskje vann (fuglen kan ikke drikke fra en skål). En balje med vann som fuglen kan svømme litt i er bra, det holder kroppen i form og hindrer at svømmehuden tørker ut.

Mvh

Håkan Billing

leder

<http://nofoa.no/7271>